

KOULUN MONET KIELET JA USKONNOT (KUSKI) -TUTKIMUSHANKE

Kuva: Yliopisto-lehti 08/17, Veikko Somerpuro

- ***Koulujen monet kielet ja uskonnot*** on Valtioneuvoston kanslian rahoittama tutkimushanke, jonka tavoitteena on tuottaa ja välittää monipuolista tutkimustietoa vähemmistöäidinkielten ja -uskontojen sekä suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetuksen tarpeista eri koulumuodoissa.
- Tietoa koulutuksen resursseista ja pedagogisista käytänteistä tutkitaan ja etsitään 1) varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, 2) perusopetuksen, 3) ammatillisen koulutuksen, 4) lukion, 5) opettajankoulutuksen ja 6) täydennyskoulutuksen järjestäjiltä.
- Hanke toteutetaan Helsingin yliopiston kasvatustieteellisessä tiedekunnassa vuosina 2017–2018.

TUTKIMUSRYHMÄN JÄSENET

- **Äidinkieli ja kirjallisuus sekä suomi toisena kielenä -didaktiikka:**
Professori Liisa Tainio, dosentti Maria Ahlholm, FM Iina Grym, FM Ninni Lankinen
- **Katsomusaineiden didaktiikka:**
Professori Arto Kallioniemi, TM Jussi Ikkala
- **Koulutuksen arviointikeskus:**
Apulaisprofessori Risto Hotulainen, KT Irene Rämä, KT Raisa Ahtiainen, muut asiantuntijat

ALUSTAVIA TULOKSIA OPETTAJAN- KOULUTUSYKSIKÖIDEN KYSELYSTÄ

- Yliopistojen opettajankoulutusyksiköiden osalta tutkimuksessa kartoitetaan
 - 1) yksiköiden resursseja (opettajien määrä, opetustarjonta) ja kuinka hyvin ne vastaavat nykytarpeita
 - 2) tulevaisuutta koskevia näkemyksiä
 - 3) uusien toimintamallien kehittämiseen liittyviä seikkoja.
- Kyselyyn vastasivat kaikki 11 yliopistojen opettajankoulutusyksikköä.

ALUSTAVIA TULOKSIA

- Erityisesti S2-didaktiikan opetus on hyvin edustettu AO:n pedagogisissa opinnoissa sekä LO-opinnoissa.
- EO- ja ELO-opinnoissa vain vähäisesti tai vain valinnaisina kursseina.
 - Varsinaista R2-didaktiikkaa on vähän ja se on integroitu vieraiden kielten didaktikkaan.
- Kansallisista vähemmistökielistä (saame, romanikieli, viittomakieli) erillistä ainedidaktiikkaa on tarjolla vain saamen osalta.

ALUSTAVIA TULOKSIA

- Pienryhmäisten uskontojen didaktiikka tarjotaan vain yhdessä opettajankoulutusyksikössä LO- ja AO-opinnoissa, ja siinäkin integroituna kaikkien katsomusaineiden yhteiseen didaktikkaan.
- Elämänkatsomustiedon didaktiikan järjestelyt vaihtelevat: osana filosofian didaktiikka, erillisenä 3-5 op opintojaksona tai integroituna humanististen aineiden didaktikkaan (AO-koulutus); osana luokanopettajan monialaisia opintoja

ALUSTAVIA TULOKSIA

- Miten yksikössänne pystytään vastaamaan nykyisiin koulutustarpeisiin?
 - Arviot opetustarjonnan riittävydestä vaihtelevat koulutusyksiköiden välillä.
 - Mikään yksiköistä ei ilmoita selviävänsä erinomaisesti ("kohtuullisen hyvin", "kysyntään nähden riittävästi", "vähimmäistarpeisiin pystytään vastaamaan").
 - Monet yksiköt mainitsevat kyselyn teemaan liittyvien opintojen tarjonnan kehityskohteenaan.
 - Alueelliset erot nousevat esille: esim. mahdollisuus suorittaa opetusharjoittelu monikielisissä ja -kulttuurisissa ryhmissä, S2-opetusta ei ole tarjolla eikä siten harjoittelumahdollisuutta
- Arvioitiin, ettei suuria muutoksia ei ole tulossa tulevan viiden vuoden aikana.

AMMATILLISET OPETTAJAKORKEAKOULUT

- 5 ammatillista opettajakorkeakoulua vastasi kyselyyn.
- Ammatillisten opettajakorkeakoulujen opinnot eroavat yliopistollisista opinnoista: ei spesifejä ainedidaktisia moduuleja.
- Opinnoissa ei ole erillisiä opintojaksoja vähemmistökieliin tai uskontoihin ja katsomuksiin liittyvistä kysymyksistä, mutta niitä voidaan sivuta (esim. kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusosaaminen).
 - Opiskelijaryhmän tarpeista voi nousta esille koulutuksen aikana, jolloin teemoja voidaan tarkastella laajemmin.
 - Osaamisen itsearviointi ja osaamisen tunnistaminen opintojen alussa mahdollistavat henkilökohtaisen opintopolun toteutumisen jokaiselle opiskelijalle → opiskelija voi valita kehittämiskohteekseen esim. katsomuksiin liittyvän moninaisuuden kohtaamisen ja saada yksilöllistä ohjausta tähän.

TULOSSA

- Perusopetus- ja lukiokysely tuovat tarkempaa tietoa kentältä
 - Vastaukset perusopetuksen opetuksenjärjestäjiltä tällä ja ensi viikolla.
 - Alueelliset erot: joissakin kunnissa opetetaan vain suomea äidinkielenä, joissakin jopa 45 eri äidinkieltä